

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Господарське процесуальне право»

Рівень вищої освіти	Бакалавр
Освітня програма	Право
Заняття:	15 і 16 чверті
Лекції	2 години на тиждень згідно розкладу у 15 чверті 1 година на тиждень згідно розкладу у 16 чверті
Семінарські	1 година на тиждень згідно розкладу
Кількість кредитів	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська

Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по батькові	Чабаненко Микола Миколайович
Наукова ступінь	Доктор юридичних наук
Наукове звання	Професор
Посада	Професор кафедри цивільного, господарського та екологічного права НТУ «Дніпровська політехніка»
Контакти	Роб.тел. 0562-756-09-91; моб:
E-mail	Chabanenko.m.m@nmu.one
Профайл	http://cgp.nmu.org.ua/ua/vykl.php
Персональна сторінка	https://scholar.google.com.ua/citations?user=255LkmMAAAAJ&hl=ru
Консультації	ауд.10/314, 2 години на тиждень (згідно графіку індивідуальних консультацій, що розміщений на інформаційному стенді кафедри)
Місце	Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», кафедра цивільного, господарського та екологічного права, 49005 м. Дніпро, пр. Дмитра Яворницького, 19; 10 корпус, 3 поверх, ауд. 314
Онлайн-консультації	електронна пошта (щоденно, окрім вихідних і святкових днів) Chabanenko.m.m@nmu.one

1. Анотація до курсу

Вивчення курсу «Господарське процесуальне право» дозволяє визначити актуальні проблеми теоретичного та прикладного характеру господарського процесуального права України, виявити недосконалість правового регулювання господарсько-процесуальних відносин, дослідити основні прийоми і способи вирішення правозастосовних проблем у сфері господарського судочинства, виробити навички щодо правового аналізу та наукового обґрунтування напрямів удосконалення діючого господарського процесуального законодавства України.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Господарське процесуальне право» є: оволодіння навичками використання державної мови й правничої термінології у професійній діяльності в сфері господарського судочинства; засвоєння здобувачами вищої освіти необхідного обсягу систематизованих знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, інших компетентностей, що формують юридичне мислення у господарському процесі; набуття умінь і навичок щодо застосування теоретичних правових знань у практичних ситуаціях, а також знань щодо самостійної роботи, необхідних для подальшого поглиблення й своєчасного оновлення професійних юридичних знань, умінь і навичок, формування правосвідомості та правової культури у майбутніх працівників ділової еліти, юристів у сфері господарсько-процесуальних відносин.

Завдання курсу:

- 1) розуміти зміст та особливості сучасних проблем правового регулювання господарських процесуальних відносин;
- 2) оволодіти термінологією з досліджуваного наукового напрямку;
- 3) засвоїти основні правові механізми вирішення проблем господарського процесуального права теоретичного та прикладного характеру.

3. Результати навчання

3.1 Програмні результати навчання

РН14	Належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності
РН21	Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки
РН22	Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях

3.2. Очікувані дисциплінарні результати навчання

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	Зміст
РН14	ДРН1	вміти працювати з інформацією з різних джерел, звітністю, статистичними даними та іншою документацією у сфері господарського судочинства,
	ДРН2	визначати склад та зміст господарсько-процесуальних відносин, орієнтуватися в особливостях правового регулювання господарського судочинства;
РН21	ДРН3	Застосовувати отримані знання при прийнятті рішень в конкретних ситуаціях з питань господарського процесуального права;
	ДРН4	своєчасно визначати проблеми правового регулювання господарсько-процесуальних відносин і, керуючись нормами законодавства України, вирішувати питання захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання;
	ДРН5	Застосовувати норми господарського процесуального законодавства в питаннях, пов'язаних з розглядом та вирішенням господарських спорів, а також в інших практичних ситуаціях під час захисту порушених прав та інтересів суб'єктів господарювання;
	ДРН6	тлумачити чинне господарське процесуальне законодавство та правильно застосовувати його при вирішенні практичних завдань, аргументуючи власну точку зору щодо прийнятого рішення,
РН22	ДРН7	складати претензії, відповіді на претензії, позовні заяви, відзиви на позов, відповідь на відзив на позов, заперечення відповідача, зустрічні позови та інші заяви по суті справи у господарському процесі, інші господарсько-процесуальні документи;
	ДРН8	будувати свою діяльність на принципах, що закріплені в діючому господарсько-процесуальному законодавстві;
	ДРН9	складати проекти різних господарсько-процесуальних та інших документів, що забезпечують участь учасників господарських відносин у господарському процесі, правильно використовуючи державну мову й правничу термінологію.

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ
1. Поняття, принципи та джерела господарського процесуального права.
2. Господарські суди в судовій системі України. Досудове врегулювання господарських спорів.
3. Юрисдикція господарських судів: визначення та види. Предметна, суб'єктна, інстанційна та територіальна юрисдикція.
4. Склад господарського суду. Учасники господарського процесу. Учасники справи та інші учасники судового процесу.
5. Докази та доказування у господарському процесі. Засоби доказування у господарському судочинстві.
6. Процесуальні строки. Судові витрати. Судовий збір.
7. Поняття та види позовів у господарському процесі. Засоби процесуального захисту відповідача від позову.
8. Позовне провадження. Розгляд справи по суті у суді першої інстанції.
9. Перегляд судових рішень в апеляційному порядку. Перегляд судових рішень в касаційному порядку. Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.
10. Особливості виконання судових рішень у господарських справах. Судовий контроль за виконанням судових рішень. Відновлення господарським судом втраченого судового провадження.

Семінарські заняття відповідно до тем прочитаних лекцій
1. Поняття, принципи та джерела господарського процесуального права.
2. Господарські суди в судовій системі України. Досудове врегулювання господарських спорів.
3. Юрисдикція господарських судів: визначення та види. Предметна, суб'єктна, інстанційна та територіальна юрисдикція.
4. Склад господарського суду. Учасники господарського процесу. Учасники справи та інші учасники судового процесу.
5. Докази та доказування у господарському процесі. Засоби доказування у господарському судочинстві.
6. Процесуальні строки. Судові витрати. Судовий збір.
7. Поняття та види позовів у господарському процесі. Засоби процесуального захисту відповідача від позову.
8. Позовне провадження. Розгляд справи по суті у суді першої інстанції.
9. Перегляд судових рішень в апеляційному порядку. Перегляд судових рішень в касаційному порядку. Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.
10. Особливості виконання судових рішень у господарських справах. Судовий контроль за виконанням судових рішень. Відновлення господарським судом втраченого судового провадження.

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Спеціально обладнана проектором аудиторія 10/307 для проведення лекційних та семінарських занять.

До технічних засобів навчання відносяться інформаційно-комунікаційні засоби та персональні комп'ютери (гаджети). Для навчання необхідно мати гаджети зі стільниковим інтернетом.

Активований акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Офіс 365. Дистанційна платформа Moodle.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Шкали оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити ЄКТС навчальної дисципліни зараховується, якщо здобувач вищої освіти отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2. Засоби діагностики, що надаються здобувачам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
Навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
Лекції	контрольні завдання за кожною темою	Усне опитування, бліц-опитування, виконання завдань під час лекцій методи евристичних питань, мозкового штурму, діалогового спілкування	підсумкове тестування у формі контрольної роботи (КР)	визначення загальної кількості балів за результатами поточних контролів; підсумкове тестування у формі КР під час екзамену за бажанням здобувача вищої освіти
Семінарські заняття	контрольні завдання за кожною темою або індивідуальне завдання	усне опитування, тестування, виконання завдань під час семінару виступ-презентація, робота в малих групах, реферат/ ессе/ наукова доповідь виконання завдань під час самостійної роботи		

6.3. Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з дисципліни на підставі поточного оцінювання знань.

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом опитування та визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань за кожною темою навчальної дисципліни. Семінарські заняття оцінюються якістю виконання контрольних або індивідуального завдання та виступу на занятті за певною темою.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі здобувача вищої освіти шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Поточна успішність також складається з успішності за оцінки за роботу на семінарських заняттях (оцінюється 10 тем семінарських занять, участь у занятті максимально може принести здобувачу вищої освіти 5 балів). Отримані бали на семінарських заняттях та бали за самостійну (виконання індивідуального практичного завдання) роботу (максимально 20 балів) додаються до оцінки з тестової контрольної роботи в кінці семестру (30 балів)

та є підсумковою оцінкою за вивчення навчальною дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку)	Екзамен відбувається у письмовій формі, складається з 20 тестових запитань. Правильна відповідь на запитання тесту оцінюється у 5 балів. Максимальна кількість балів за екзамен: 100
---	--

Незалежно від результатів поточного контролю кожен здобувач вищої освіти під час екзамену має право пройти підсумкове тестування у формі КР, яка містить питання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання. Кількість конкретизованих завдань КР має відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів КР має забезпечити індивідуалізацію завдання. Значення оцінки за виконання КР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

6.4. Критерії оцінювання за роботу на семінарських заняттях:

10 тем семінарських занять оцінюються максимально у 5 балів кожне, причому:

5 балів – відповідність еталону, наведення прикладів з додаткової літератури;

4 бали – відповідність еталону, правильна мова викладення матеріалу, помилки в граматиці та/або орфографії;

3 бали – зміст відповіді має стосунок до предмету запитання, проте не відповідає еталону, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення;

2 бали – наявність текстової відповіді, яка не відповідає еталону, та/або не має стосунку до предмету запитання, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення;

0 балів – відсутність відповіді.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства),

фабрикації (вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі).

У разі порушення студентом академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика.

Студенти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком студента є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Офіс 365.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком студента є робота з дистанційним курсом «Господарське процесуальне право» (www.do.nmu.org.ua)

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять.

Для студентів денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності студент має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо студент захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність або в період епідемій) навчання може відбуватись дистанційно - в онлайн-формі, за графіком, погодженим з викладачем.

7.5. Бонуси. Студенти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

7.6. Участь в анкетуванні. Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії студентам буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Господарське процесуальне право».

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

8.1 Нормативно-правові акти:

1. Господарський процесуальний кодекс України від 06.11.1991 № 1798-ХІІ. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 6. Ст. 56.
2. Цивільний кодекс України 16.01.2003 № 435-ІV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40. Ст. 356.
3. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 № 1618-ІV. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 40. Ст. 492.
4. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.16 р. Відомості Верховної Ради України. 2016. № 31. Ст. 545.
5. Про виконавче провадження: Закон України від 21.04.1999 № 606-ХІV. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 24. Ст. 207.
6. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів: Закон України від 2 червня 2016 року № 1403-VIII. Відомості Верховної Ради. 2016. № 29. ст.535
7. Про судову експертизу: Закон України від 25.02.1994 № 4038-ХІІ. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 28. Ст. 232.
8. Про міжнародний комерційний арбітраж: Закон України від 24.02.1994 № 4002-ХІІ. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 25. Ст. 198.
9. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005 № 2709-ІV. Відомості Верховної Ради України. 2005. № 32. Ст. 422.
10. Про міжнародні договори України: Закон України від 29.06.2004 № 1906-ІV. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 50. Ст. 540.
11. Про деякі питання практики вирішення спорів, що виникають з корпоративних правовідносин: Постанова Вищого господарського суду України від 25.02.2016 № 4. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0004600-16#Text>.
12. Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти інтелектуальної власності: Оглядовий Лист Вищого господарського суду від 14.12.2007 № 01-8/974. Вісник господарського судочинства. 2008. № 1. С. 84.
13. Про деякі питання практики застосування у вирішенні спорів окремих норм процесуального права: Інформаційний лист Вищого господарського суду України від 27.11.2009 № 01-08/631. Вісник господарського судочинства. 2010. № 1. С. 78.
14. Про деякі питання судової практики застосування Статуту залізниць України, інших норм транспортного законодавства: Оглядовий лист Вищого господарського суду від 29.11.2007 № 01-8/917. Вісник господарського судочинства. 2008. № 1. С. 43.
15. Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із застосуванням конкурентного законодавства: Постанова Пленуму Вищого господарського суду України від 26.12.2011 № 15. Вісник господарського судочинства. 2012. № 1. С. 9.

16. Про деякі питання підвідомчості і підсудності справ господарським судам: Постанова Пленуму Вищого господарського суду України від 24.10.2011 № 10. Вісник господарського судочинства. 2011. № 6. С. 13.

17. Про деякі питання практики визначення підсудності справ та передачі справ з одного господарського суду до іншого господарського суду: Інформаційний лист Вищого господарського суду України від 26.03.2002 № 01-8/350. Вісник господарського судочинства. 2002. № 3. С. 125-126.

18. Про практику Верховного Суду України щодо застосування норм законодавства про підвідомчість справ господарським судам: Інформаційний лист Вищого господарського суду України від 26.03.2004 р. № 01-8/534. Вісник господарського судочинства. 2004. № 3. С. 100-110.

8.2 Навчально-методичні та наукові джерела:

1. Господарський процес: навч. посіб. / за заг. ред. проф. В.А. Кройтора; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2020. 328 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/063f522e-b942-416e-8c27-03a58f6d05aa/content>

2. Господарський процес. Практикум: навч. посібник / кол. авт. Дніпро, Видавець Біла К.О. 2018. 192 с.

3. Господарське процесуальне право (у схемах і таблицях): навчаль. посібник / Н.В. Никитченко, О.Ю. Минюк, К.Б. Починок, М.В. Шапочкіна та ін.; за заг. ред. Н.В. Никитченко. Чернігів: Десна Поліграф, 2019. 440 с. URL: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/4bac_pravo/Hospodarskyu-protses-.pdf

4. Господарський процес: підручник / Світличний О.П. Вид. 2, перероб. і доп. К.: НУБіП України, 2018. 342 с.

5. Ніколенко Л.М., Іванюта Н.В. Господарське процесуальне право України: підручник. Київ: ВД «ДАКОР», 2020. 284 с.

6. Іванюта Н.В. Функції господарського процесуального права: теоретико-практичні аспекти: монографія. НАН України. Ін-т економіко-правових досліджень. Одеса: Фенікс, 2018. 516 с.

7. Мелех Л. В. Господарський процес України : підручник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 316 с.

8. Господарське процесуальне право: навч. посіб. для студ. спеціальності 081 «Право»/ КПП ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Бевз С.І. Електронні текстові дані (1 файл: 154 Кбайт). Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2021. 103 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/42381>

9. Чернега В. М. Господарське процесуальне право: загальна частина : підручник. Київ: Видавництво Ліра-К, 2023. 178 с.